

Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright
Học kỳ Xuân, 2013
THƯƠNG MẠI: THỂ CHẾ VÀ TÁC ĐỘNG
Bài tập 1

Các lý thuyết thương mại quốc tế

Ngày phát: Thứ Hai, 08/07/2013; Ngày nộp: Thứ Sáu, 19/07/2013 lúc 13h20.

Câu 1: (30 điểm)

Giả sử thế giới có hai nền kinh tế A và B có các đặc tính về nguồn lực và công nghệ được mô tả trong bảng dưới đây. Mỗi nền kinh tế có nguồn lực lao động cố định và chỉ sử dụng lao động là nhân tố duy nhất để làm ra hai mặt hàng X và Y với nhu cầu sử dụng lao động cho mỗi loại hàng hóa thể hiện trong bảng mô tả kèm theo:

Nền kinh tế	Nguồn lực lao động	Nhu cầu lao động cho sản xuất 1 đơn vị hàng hóa	
		X	Y
A	60	1	2
B	120	2	3

- Vẽ đường PPF của mỗi nền kinh tế (sản phẩm X trên trục hoành). Giả sử rằng mỗi nền kinh tế chia đều lực lượng lao động của mình cho việc sản xuất X và Y, hãy xác định điểm cân bằng (equilibrium) trong trường hợp không có thương mại?
- Hãy tính giá tương đối trong trường hợp không có tự do thương mại giữa hai nền kinh tế (P_X/P_Y)? Hãy xác định sản phẩm có lợi thế tuyệt đối và tương đối của từng nền kinh tế?
- Tính mức lương trong mỗi nền kinh tế (lần lượt tính theo đơn vị là sản phẩm X và sản phẩm Y) khi chưa có tự do thương mại. Khi đó lao động trong nền kinh tế nào có thu nhập cao hơn.
- Nếu thương mại tự do xảy ra, mỗi nền kinh tế sẽ xuất và nhập sản phẩm nào? Tại sao?
- Giả sử rằng thương mại tự do dẫn tới tỷ số giá trong thương mại được xác lập là $(P_X/P_Y)^* = 0,6$ và cả hai nền kinh tế chuyên môn hóa hoàn toàn. Hãy tìm mức tiền lương ở mỗi nền kinh tế (theo đơn vị tính lần lượt là sản phẩm X và Y)?
- Từ số liệu tính toán được hãy cho biết thu nhập của lao động trong nền kinh tế nào sẽ được cải thiện? Có kết luận gì khi so sánh trước và sau khi có tự do thương mại?

Câu 2: (30 điểm)

Các phát biểu dưới đây sử dụng các giả thiết của mô hình H-O tiêu chuẩn với 2 nhân tố (đất đai và lao động), 2 hàng hóa và 2 quốc gia. Hàm sản xuất là dạng hàm có suất sinh lợi không đổi theo quy mô. Hãy trả lời một cách chi tiết các phát biểu dưới đây đúng hay sai và nêu rõ lập luận tại sao:

- Nếu giá tương đối của lao động so với đất đai giảm xuống thì cả hai ngành sẽ thay đổi theo chiều hướng sử dụng các kỹ thuật có tính thâm dụng lao động cao hơn.

- b. Giả sử rằng thu nhập từ đất đai cao hơn thu nhập từ lao động, nếu cả hai nguồn lực cùng tăng với một tỷ lệ như nhau thì sản lượng của sản phẩm thâm dụng đất đai sẽ cao hơn so với sản lượng của sản phẩm thâm dụng lao động.
- c. Nếu giá tương đối của sản phẩm thâm dụng lao động tăng thì lương của lao động:
 - Trong khu vực thâm dụng lao động sẽ tăng.
 - Trong khu vực thâm dụng đất đai sẽ giảm.
- d. Nếu mỗi quốc gia đều ưu đãi cho đất đai nhiều hơn so với lao động thì giá của sản phẩm thâm dụng đất đai sẽ tăng ở cả hai quốc gia khi có tự do thương mại giữa hai quốc gia này.
- e. Khi có tự do thương mại, cả hai quốc gia cùng sản xuất hai loại hàng hóa, thì công nhân ở quốc gia dồi dào về đất đai sẽ có mức lương như công nhân ở quốc gia còn lại.

Câu 3: (40 điểm)

Hoa Kỳ và Trung Quốc là hai quốc gia trong mô hình H-O. Hai hàng hoá mà 2 quốc gia này sản xuất và tiêu dùng chủ yếu là hàng may mặc (C) và ô tô (A). Cả hai hàng hoá này sử dụng hai yếu tố sản xuất là lao động (L) và vốn (K) với giả thiết rằng hai yếu tố này tự do dịch chuyển bên trong nền kinh tế nhưng không thể dịch chuyển giữa hai quốc gia này do một số những rào cản được dựng nên giữa hai quốc gia. Hàm sản xuất hai hàng hoá là dạng hàm Cobb-Douglas có tính kinh tế không đổi theo quy mô, giống nhau giữa hai quốc gia và được thể hiện bởi hàm số sau đây: $Q = L^\alpha K^\beta$

Giả sử rằng K/L của Hoa Kỳ lớn hơn K/L của Trung Quốc. Đối với Hoa Kỳ hàm sản xuất này là $Q = L^\alpha K^\beta$, đối với Trung Quốc hàm sản xuất này là $Q = L^\alpha K^\beta$,

Anh/Chị hãy trả lời các câu hỏi sau đây:

- a. Giả sử rằng ô tô là hàng hoá thâm dụng vốn tương đối so với hàng may mặc. Chỉ ra mối quan hệ giữa α và α' .
- b. Hoa Kỳ và Trung Quốc gỡ bỏ tất cả rào cản ngoại thương theo như cam kết trong khuôn khổ các hiệp định của WTO. Hãy chỉ ra chiều hướng ngoại thương giữa hai quốc gia?
- c. Ngành sản xuất nào sẽ có khả năng thu hút nguồn lực và được mở rộng ở Hoa Kỳ khi có tự do ngoại thương? Tại sao?
- d. Hãy giải thích sự dịch chuyển nguồn lực giữa các khu vực trong nền kinh tế của Hoa Kỳ khi có tự do ngoại thương? Có sự mất cân đối giữa cung và cầu nguồn lực khi có tự do ngoại thương xảy ra không? Nếu có, giá của nguồn lực (lao động và vốn) sẽ điều chỉnh như thế nào để thị trường trở về trạng thái cân bằng?
- e. Để đạt hiệu quả sản xuất, các doanh nghiệp sản xuất trong nước ở Hoa Kỳ cần phải thay đổi kỹ thuật sản xuất như thế nào (thâm dụng vốn hay thâm dụng lao động)?
- f. Ai sẽ có lợi và ai sẽ bị tổn thất khi tự do ngoại thương xảy ra ở Hoa Kỳ?

- g. Giả sử lao động là không đồng nhất. Lao động sản xuất quần áo ở Hoa Kỳ là lao động ít kỹ năng và lao động sản xuất ô tô là lao động có kỹ năng. Hãy chỉ ra tác động phân phối thu nhập giữa hai loại lao động này khi tự do ngoại thương xảy ra? Ngoại thương có gây ra bất bình đẳng trong phân phối thu nhập trong nền kinh tế Hoa kỳ không?
- h. Giả sử rằng có sự dịch chuyển vốn từ Hoa kỳ sang Trung Quốc thông qua đầu tư trực tiếp nước ngoài. Hãy chỉ ra tác động của sự dịch chuyển này đối với sản xuất, giá cả và sự phân bổ nguồn lực giữa các khu vực sản xuất ở Trung Quốc?